

ΜΕ ΤΟΥΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΕΣ ΜΑΣ
■■■■■■■■■■ ΣΤ' ΑΓΟΡΙΕ ΤΟΥΣ

ΘΕΣΣΑΛΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Ο ΔΗΜΗΤΡΗΣ Ο ΦΟΙΤΗΤΗΣ

Τοῦ κ. ΑΠ. ΚΟΥΦΟΔΗΜΟΥ

πρώτα βήματα στὸ Βόλο ἦτανε δὺ
σκολα. Μὰ μετὴν συνεχῆ δουλειά
σιγά-σιγά ἡ δουλειά μου ἀγκυρῆθη
καὶ. Δυὶ ἐκδόσεις μου στὸ Βόλο καὶ
δυὸ στὴν Ἀθήνα εἶχαν μοναδική
ἐπιτυχία. Ἄν' τὸ κοινὸ τοῦ Βόλου
δὲν εἶμαι καθόλου δυσχερῆστὴ
νέε. Πολλοὶ ἐρασιτέχνες μοῦ φέ-
ρουν γιὰ ἐμφάνιση φωτο-
γραφίες ἀλληθινὰ ποιήματα.
Βρίσκουν τὸ σημείον ἀπόφθευς τὸ
σωστὸ καὶ ἔρουν νὰ χειρισθῶν τὴ
φωτοσκίαση.

— Ἡ φωτογραφία μορεὶ νὰ βῇ
ἐπὶ τὸν τοίχον σου;

— Πελοῦ. Ὁ ρεαλισμὸς ἐνὸς φω-
τογραφικοῦ πίνακα πῶς δὲν τίπο-
τε ἄλλο. Οἱ ὁμορφίαι τοῦ Πηλίου
εἶναι γυναικὲς ο' ὅλην τὴν Ἑλλάδα
κ' ἔξω ἀπ' αὐτὴ χάρις στὴ φωτο-
γραφία.

Πραγματικά ο κ. Σιμέρης έκου-
ρατος, άνέβηκε ως το πιο ψηλό
θρονί του, χώθηκε ως την φιλο-
θεία του χαράδρα έβλεπε και φωτο-
γράφησε όλες του τις γραφικότητες,
την ιστορία του. Με μια άλλη
σύνθεση χωριζόταν μπροστά σε πλή-
θος φίλων, παραστατικά μάς παρου-
σίαζει την ευφορία του Πηλίου.
"Οποιαδήποτε κι 'αν έχρη κανένας
γνώμη για το φωτογραφία δε μπο-
ρεί παρά να παραδεχτεί πως ο του-
ριστικός της προορισμός είναι μεγα-
λος. Για το έργο του εύχομαι ο ίδιος
να μάς δώσει την ευκαιρία να μιλή-
σουμε άλλοτε πλατύτατα.

ΚΙΤΣΟΣ ΜΑΚΡΗΣ

ΕΚΕΥΕΙΣ
καὶ ἀποσπάσματα

Ἡ ὁδὸς τοῦ ἀνθρώπου εἶναι περὶ εὐτυχίης ἀπὸ τοῦτο καὶ ἔχει φτερά· Ἄν αὐτὸ τὸ πρῶτοιστορικὸν ὄνειρον μπορούσε νὰ πραγματοποιηθῇ περὰ καὶ πέρα ὅλῃ, ἂν εἴχαμε φτερά στὴ ράχη σὰν τὰ πουλιὰ ἢ σὰν τοὺς ἀγγέλους δάμασταν καλλίτεροι καὶ σοφώτεροι· τί θάχε μεταβληθῇ στὸ μέλλον μας, στὴ μοῖρα μας, στὶς ἀπειλὲς τοῦ γήρατος καὶ τοῦ θανάτου· ὅχι στὸ σῶμα μας ἀλλὰ στὴν ψυχὴν μας χρειάζονται φτερά. Ἀλλὰ τί ὀνομάζουμε ψυχὴν· Δὲν τὸ ξέρουμε ἀκόμην, ἀλλὰς τὸ ἂν τὸ ξέρουμε θὰ ξέρουμε τὸ πᾶν!

—ο—
Οἱ νεκροί, ποὺ ἀγάπησα ξῆγιναν
τόσον ὥρατοι μετ' στὶς ἀναμνήσεις
περὶ τοῦ ἀήσαν ὥστε δὲν ἐπιθυμῶ
περὶ νὰ τοὺς ξαναῖδῶ. Δὲ θὰ τοὺς
ξαναγνώριξαι περὶ, κι' αὐτὸ γιὰτι
τόρῃ τοὺς γνωρίζω καλλίτερα καὶ
περὶ βαθεῖα ἀπὸ ἄλλοτε. "Ἦγιναν
ἀθάνατοι !
—c—
Κύριε ! Κύριε ! ἔκαν' αὐτὰ περὶ
μὲν ἡμέρα !... Ἦναι λάθος μου ἂν
δὲ μοὶ μίλησες περὶ μαθηρὰ : τι
καταλῶ...

—0—
Συνηθίζει κανένας στή δυστυχία
πειδ γρήγορα παρ' ὅτι τὸ περίμε
νε· δὲν συνηθίζει ὅμως στήν εὐ
τυχία γιατί· εἶναι φευγαλέα καὶ
μέσ' στὸ λίγον καιρὸ, ποῦ τὴν κα
τέχει ἀγνοεῖ τὶ πράγμα εἶναι.

(Ἀπὸ τὸ τελευταῖο βιβλίον τοῦ :
«L'ombre des Cifres»

τὸν ἄρχοντά ἄρχισεν καὶ ἡ βραδυὴ κίνη-
σθαι. Κόσμος παντοῦ, γύρω. Στὰ καφενεῖα
στὰ δευτεροκαπασμένα βρομάκια στὰ πα-
γυράκια.

Τραδιάζουν λίγο παραπέρα δ' Δημήτρησ
καί χόκοις. Ἐτοί φαίνεται τοῦλάχιστου
κι' ὅμως παρατρέχει καὶ σκέπτεται. Με-
λίσσι βουερεὶ δ' κόσμος βπου γυλάει καὶ
παρπατίζει καὶ φωνάζει, τὶ κάνουν ἔτσι
ὅλοιο τοῦτοι; Ποῦ ἔλναι; Ποῦ βρῖσκον-
ται; Ἄ ναι! χαίρουνται τῇ ζωῇ, τῇ
ζούσ. Κομμάτι ὁλιθερά τὸ κεφάλι δ' Δη-
μήτρησ. Δὲ λές καλλιτέρα χαίρουνται τῇ
δικῇ τους καὶ τὴν ξένην τρέλλα ἀναλογί-
ζεται. Δὲ λές χαίρουνται τὴν τρέλλα
τοῦτης τῆς παθεῖνης ποῦ λέγεται ζωῇ
Καὶ τὶ εἶδεν τρέλλας καὶ χαζομέμας
Οὔ... Ἄμπερ, ἀπροσμέτρητες. Αὐδ' γέ-
ρε σοῦξηνεν κοντά του πολιτικά. Δόξω
κι' αὐτῇ. Κάποιιο νεαροὶ περᾶθουν καὶ
χαχανίζουν κάποιες κοπέλλες. Ἐναὶ
τρελόταρε καμαρωτός — καμαρωτός καὶ
καθός — καὶ φηλάς λές κι' ἤθευ ἐν-
κουτάξην. Ἐπὶ ἄλλοι λέγοι τὸν καμάρ-
κι' ὅπαρε νὰ τανίσω φηλά — φηλά καὶ
νὰ χαῶν κένω πρὸς τ' ἄπειρο τ' ἀσπερ-
φεγοῦ σφαναῖ! Κάποιιο ζευγαράκι πέ-
ρασι τιθεῖζοντας διπλοὺ του καὶ χᾶθηναι
λιγωμὲ ἀπὸ γλυκόλογα στὰ σκοτεινὰ
ἐνδὲ βρομικοῦ. Τρέλλα σ' ὅλους θεῶ μου,
Βουζέ, τ' ἀνθρώπου μελίσσι καὶ κείνος
δ' ἀρχιμουσικός καὶ δὲ ποῦ διευθύνει τοῦ
μουσικάνους φηλά ἀπ' τὴν ἐξῆδρα τοῦ
παραίται τοῦ Δημήτρησ μετ' εἰς τόδους
κινήσεις σὺν ἑναρ ἀρχιταξάρχος ποῦ διευ-
θύνει συμφωνία παλαῶν. Ἐχει νυχτώσει
πιά γιὰ καλὰ. Μὰ δ' Δημήτρησ καὶ οὔτε
καταί ἀπέρα ἀτάραχος. Γιὰ τὴν Μαρίνα
Οὐφ' ἀρεφῆ. Ἰσως καὶ νὰ μὴν τὸν περ-
νάει τώρα καθόλου ἀπ' τὸ νοῦ. Αὐτὸς
κουτάει; τώρα φηλά δὲ στέν οὐρανὸν.

Τ' ἄλλα τρεμελαυκυρίζουν στὸ στα-
γάμμα. Τὰ δέντρα γύρω του ἱσχνί-
σθηλὸι τανίσανε κι' αὐτὰ φηλά κι' ἄλλα
φωρ' ὁρίζουν. Ἡ ἑναλμια τῆς φωτι-
τομένης πολιτείας ἄρχα φωτεινὴ θανάδων
ἀπ' τὰ σπῖστα τὰ βασάρτα κι' ὡς πᾶν-
τοῦται κι' αὐτὴ. Ὅσα παύσανον δια-
σπῶνται κι' ἄλλο καὶ μεγαλύνουν, τὸ φερ-
γὰρ διδάκλῃρο κακοφωτὸ στοῦ διστα-
οῦσαν μοιάζει ἀλητοῦκαθὶ χαμογελαστοῦ
π' ἔλουν τοῦς κοροζίδει, ἔτσι: καθὼς πῆ-
ρ γὰρ σκοφὸς τοῦ κάποιου μικροῦτακα
ναρκαί. Ὁ ἀνθρώπος κι' ἡ ζωὴ γύρω του
δοῦζουν. Ἡ πλάση καὶ τ' ἀψυχα ἀκίνη-
τα. Τ' ἀντίθεσι. Ὁ ἄνθρωπος μανιακοί
πρᾶλλοι. Ὁ δούτορ ἤσυχτοι πρᾶλλοι.

ΚΩΣΤΑ ΒΙΤΑΛΗ :
Ο 'ΚΑΛΛΙΤΕ
ΚΙ' ΑΛΛΑ

[illegible]

Καθέννας βλέπεις μὲ τὴν τρέλλα
Ἀποκυνώθηκεν τώρα δόλτοπα δὲ Ἀν-
τὼν. Μάστα του νωθὴν τὴ σκέψιν
οὐκ ἔνα ἀπέραντο κενό. "Ὅλες οἱ σκέ-
του ἔιστα ποὺ εἶναι ἀδιάρροες. Καμιά
τιν συγκτεῖ, δὲν τὸν σκοντάει, κί-
κι' ἡ φτώχεια του κί' δὲ πατέρας
γράφει κί' ἡ σπιτονοικοκυρά ποὺ ζῇ
τὰ νύκτια. "Ἰδια καὶ τὰ τριμηνία ἐν-
του κί' ἡ Μαρίκα καὶ τὸ ραντεβοῦ
8 δὲν ποὺ Ζήνπετα. Ἀλλήθεια τὸ ραντε-
βὸ ἐξάσας, τί τὸν μὲλ κί; "Ἐτσι
χαμένα σωτάει κάποιον γιὰ τὴν
9 1/2. Μπρέ! πασι τὸ ραντεβοῦ.
Δὲν βρουσίουν. "Ὁμως πότε πέρασας κί-
τὴ ἡ ὥρα! Γιατί νὰ μὴ σταθῇ κί-
δ' ὅπως στέθηκες κί' αὐτὸς; Δὲν ἔχει τι-
τας κί' ἡ ὥρα τ' ποτα νὰ σκεφτῇ, νὰ
σι; "Ὅλα τὰ βροσκοι σωτάει; Στὸ θι-
της δὲ βροσκοι τίποτα γιὰ νὰ σκοντά-
ει καὶ νὰ σταματήσῃ κί' αὐτὴ λίγο;
εἴθε τάχα αὐτὸν ποὺ στέθηκε μόνος
καὶ σκεφτεται τόσο πολὺ; Κί' ἡ
τραβιά, τὸ δρομὸ κί' αὐτὴ χωρὶς κά-
γο νὰ σταθῇ, λίγο νὰ ἀκαστῇ; Τότε
εἶσαι σὺν τοῦς ἀνθρώπους, σὺν τ' ἄ-
σῳν τὴ ζωῇ;

Περὶ ῥῆγο ! Ὡς τε μονάχα αὐτὸς
φωταί· τὸν ἀνηκούει αὐτὴ ἡ σκέψις
Δημήτρη σὺν ἀρχῇ. Νομίζει πῶς δι-
ραὶ αὐτὸς ἀπ' οὐλous. Ἔ· Ἄν· τ' ἀνθρώ-
καί τ' ἀψυχα. Μά γιαιτ'· Γιατ'· Μ-
ποῖναι· τῶρα. Κυττάει γύρω του. Ὡ-
γαλῶνς μί· ἄλλοι· μιλάωνς δυνατὰ. Ζι-
ράκια διαδίδουν· ἡ μουσικὴ γύρω ἐκ-
ταί. Στὸ δρόμο κυλούσιν τράμ' κι' αὐ-
νητα μὰ τὸ γοργὸ ρυθμὸ τῶν. Ὁ κό-
κι' οἱ ἀνθρώποι κοῦζ'ν κι' αὐτὸς σκι-
ται! Ὡ τ' ἔκανε. Ἡ ὥρα κι' αὐτὴ καί
ἡ Μαρίκα πιά κι' ἂν ἡ· θε θε νάφ-
ῖτο· εἶναι ἡ ζωῇ. Ὅλα ἐρχονται
ψυφούν. Κι' ἂν κάτι θεῖς νά συναντι-
καί μαζὶ του νά σμίξῃς πρῆπει ν-
πατόχῃς στὸ διδάδα του μπροστὸ
ἔτσι· εἶναι αὐτὴ. Μετανιώναι· τῶρ
Δημήτρης. Πῶς ἔχασε τὴ Μαρίκα...
ταί· γύρω του μ' ἀπορία. Ποῖός τὸν
σέχει αὐτόν; Καθένας τῇ ζωῇ του ἐστ.
θάνας τὸ δρόμο του τραβᾷ... Καί τ'
κι' αὐτὸς τινάζεται, δολοκλήρως ἀνακ-
ται, κι' ὑστερὶς ψυφαίει ἀπ' ἀθῶ. Τρα-
ῶς τὸ δρόμο καί μαζὶ κι' αὐτὸς μὰ
ἄλλους τοὺς ἀνθρώπους, τοὺς τραλ-
τάχα καί ἐξερπνεύς, γὰνεταί στίγς γ-
σμήνης πολιταίαν τοὺς δρόμους
Ὅντωθρης. Ἄλμυρδς

ΚΩΣΤΑ ΒΙΤΑΛΗ :

Ο 'ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΗΣ,
ΚΙ' ΑΛΛΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤ

ΚΩΣΤΑ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟ

Τα τελευταία χρόνια έχει πασει τόσο ποικιλικό και παγογραφικό υλικό στη θέ-
βλεπωλικωτική διτρίνα από τή χορεία τών
βίλων, π ό θάπρεπε κανείς νά άδειμαξ άνα-
λογα τή ζωτικότητα και τίσ απαιτήσεις
της νέας φυολογικής γενιάς, πού άρχι-
ται για νά άντικαταστήση τήν παλαιά.
Αρχατα άν έλων ή παραγωγή μπορεί
ναί άν νέοι άρχουν τούτο τν καλό: Ψά-
χνουν μέσα στό σκοτάδι της μεταβολι-
κής πύλης άποχής νά βρουν κανειούρους
έβρους.
Όμως τού άχει μέσα στό αίμα του. Θά-
λει νά έρωση άπο τή ρουτίνα, ν' άρθή
σάν άντίδρομο στις παλιές άξίες και ν'
ανιχνύει σέ κανειούρους σπείρες. Μα λί-
γο έρωση.

Ἀδύνα, νὰ γίνῃ ἐξηγ. ς.
 Σ' ἔλυνον τὴς προστάσεις αὐτὸ δια-
 πιστώσας. Μὰ ἀνέκρα, ποὺ ποὺ πελὺς
 νεοδίτη χαρὰ; μοσχοῖσεν τὴν ζωνορῆ σὴν
 ρουτίνα νὰ τὴν λυτρώσῃ τὸν ἐκὺτος τοῦ
 καὶ νὰ ἐρῇ τὸ δρόμο του—ἔναν πρωτὸ
 τυπο δρόμο—αἶναι ὁ Κώστας Βιτάλης.
 Στὸ πρῶτο του διόλις! «Ἡ ἑσπεραλί-
 τας» μᾶς μίλησεν γιὰ τοὺς σκοπεύς του
 κι' ἐξήγησεν τὸ λόγο γιὰ τὸν ὁποῖο ἀκο-
 λούθει τὸ βρῆμα, σὸν ὁποῖο καὶ οἰσμερ-
 εσθίζει μὲ τὴν πλοῖ. Ἡ ἑποχὴ καὶ ἐλ-
 ναι: ἐποχὴ τοῦ αὐτοκινήτου, τοῦ ἀεροπλᾶ-
 νου καὶ τῆς γορῆς ἐξέλιξης.
 Δὲν μορσοῦμε νὰ ταξιδεύουμε ἀκόμα μὲ
 τὸ κάρο. Ἡ ἐποχὴ καὶ σημαίνει κίνηση.
 Κι' ἡ κίνηση εἶναι ζωτικότητα, εἰς τὴν α-
 ἰσμη δὲ, ζωὴς θάλει τὸν ὁρο δ. κ.
 Βιτάλης.

Ἀπ' αὐτῆς τὴν κοινωνιολογικὴ ἀντίληψη
ψη ξανθόντας μεταφέρει αὐτάς του τίς
πεπονηθόντες καὶ στὴν τέχνην κι' εἰδικά
στὸ διήγημα. πού καλλιέργει. Πῶς μπο-
ρεῖ τὸ διήγημα νὰ δοῦρῃ κι' ἡ δόξα-
σὴ του νὰ ἐξελλοχεύει ἀργά, νωχελικὰ καὶ
εὐχάριστα.

τῇ ζωῇ, γράβια ζωῇ καὶ γιὰ τῇ ζωῇ.
Εἶναι γραμμένα τότε γιὰ νὰ διαδο-
ται εὐχάριστα, ἀκούραστα καὶ νὰ ἀφή-
σει καλλιτεχνικὴς κ' αἰσθητικὴς ἀπολαύ-
ση. Γράβια πνεύμα κ' ἀσυναρμόνιστοι ἐπιγυ-
ριστικότητες, μὲ περιεχόμενο τὴν ἀπό-
ἐκλογὴ τοῦ οὐσιώδους ἀπ' τὸ πνευματι-
κόν τὴν ἐντύπωση τοῦ ἁγίου οὐχὶ
καὶ τῆς ἀντιθέσεως ἀντιθέσεως.
Σὲ λίγες σελίδες μπορεῖ νὰ μᾶς πρe-
ρισσότερα ἀπὸ ὅσα εἰς μᾶς ἔλγαν ἐν-
αὶ διηγήματα βγαλμένο ἀπὸ χέρι ἀλ-
λοῦ. Κι' ἀπάνω ἀπ' ὅλα τίποτα τὸ
ριττό καὶ τὸ ἄχρηστο. "Ὅλα ματρη-
καὶ πολὺ καὶ ἐλαφνὰ μέσα στὸ συ-
νήθη αἰκὶο αὐθορμητισμό, ποῦ τὰ δια-

Κι' ἀλλήθεια εἶναι, πῶς τέτοιοι εἰς οἱ τύποι τοῦ κ. Βιτάλη. Τύποι σιναι-
ματικοί. καλλιτεχνικοί καὶ μὴ ἡθικῶς
εἰς, πού σπάνια αὐτὸς τίς τελευταίος
εἶναι: κανεὶς μέσα στὴ σύγχρονη
νότια τῆς ὁγῆς.

Μᾶζ δίνει τὸν φημισμένο καλὴν τὴν
 ποὺ γέρας πὰ καὶ ποὺ ὁ κόσμος τῆς
 νὰ ξαναπάρῃ τῇ φήμῃ, ποὺ τὸν δὲ
 ΒΑΠΕ: καὶ κοινὴν τὸν ἀποδοκιμῶν
 Νερόπαικα καὶ κλάσει. Γέρας κι' ἐ
 καὶ τὸν τὸν ἄλλου χέρια τὸν δὲ
 νὰ ξαναζωντανέψῃ τὸν τραγικοῦ του. Κ
 θάνατος τῆς τέχνης του σημαίνει: καὶ
 θάνατος τὸν, ἀπὸ τὰ χέρια τῆς νι
 νὰ τῇ ξανθὴν τὸν δὲ.

Μας δίνει τὸν παράξενο ἀπάχη, τὴ
ναύκα, πρὸς ἕξ τῶν οἰκογενειακῇ ζωῇ
ἐνὶ κακῇ γιὰ κάθε θυσία, τὴν τόσο
ληθινὴ ἱστορία μιᾶς παραστρατημῆς.
Αἰλῆς, δὲ τὸ γὰρ αὐτοψυχολογία καὶ φ
ἰσμοῦ πρωτοεὐγενήματα ἑνὸς παιδιόυ,
δίνει τὸς τύπους τῶν διηγημάτων
τόσο πραγματικὸς καὶ τόσο ζωνταν
᾽Αν προσθέσουμε καὶ τοῦτο πῶς

308

mai